

Asia: VN/20317/2025

Luonnos hallituksen esitykseksi koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hyvinvointialueilla on laaja ja lakisääteinen vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisestä. Tämä vastuu edellyttää, että henkilöstön osaaminen on ajantasaista, riittävää ja jatkuvasti kehittyvää. Osaamisen kehittämiseen liittyviä velvoitteita ohjataan kansallisesti sekä lainsäädännöllä että mm. valtioneuvoston strategisilla tavoitteilla. Hyvinvointialueiden toimintaa ohjaavat valtakunnalliset tavoitteet korostavat henkilöstön osaamisen merkitystä hyvinvointialueiden kyvyssä järjestää palvelut yhdenvertaisesti, tehokkaasti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti.

Nyt esitetty lausuntopyynnön kohde hallituksen esityksestä koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevaksi lainsäädännöksi (VN/20317/2025) on ristiriidassa valtioneuvoston asettamiin tavoitteisiin sekä mm. 1.4.2024 voimaan tulleeseen sosiaali- ja terveysministeriön asetukseen (57/2024). Vuonna 2024 voimaan tullessa asetuksessa määritellään nimenomaisesti hyvinvointialueelle työnantajavelvoite seurata koulutuksen määrää, laatua ja vaikuttavuutta.

Sosiaali- ja terveysalalla sekä pelastustoiminnassa jatkuva osaamisen kehittäminen ja kouluttautuminen on laadukkaan palvelujärjestelmän perusta sekä työllisyyden turva. Hyvinvointialueiden henkilöstön osaamisvelvoitteet eivät ole pelkästään hallinnollisia vaatimuksia, vaan ne ovat suoraan yhteydessä kansalaisten turvallisuuteen, palveluiden laatuun ja henkilöstön työkykyyn.

Hyvinvointialueiden taloustilanne on tiukka, joten koulutuskorvauksen poisto vaikuttaa kohdennetusti henkilöstön osaamisen kehittämisen järjestämismahdollisuuksiin. Merkittävä osa hyvinvointialueiden koulutuksista on ns. pakollista, säänneltyä koulutusta, joka tuottaa myös pätevyyskysymyksiä tai kansallisesti valvottuja lupia, kuten esimerkiksi lääkehoidollinen osaaminen.

Koulutuksen vähentäminen heikentää kykyä toimia vaativissa ja muuttuvissa tilanteissa sekä osaamisen kehittämistä ns. ei-pakollisten koulutusten osalta.

Edellä mainituista syistä johtuen Pirkanmaan hyvinvointialue näkee koulutuskorvauksen jatkumisen tärkeänä. Hallituksen aiemmin päättämä aikuiskoulutustuen poistaminen on jo aiemmin heikentänyt henkilöstön omaehtoisen kouluttautumisen mahdollisuuksia.

Pirkanmaan hyvinvointialue tukeutuu lausunnossaan lisäksi Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n eriävään näkemykseen koulutuskorvauksen lakkauttamista koskevasta lainsäädännöstä. KT on mietinnössään perustellusti tuonut esille koulutuskorvausten poistumisen vaikutukset sekä yksilöllisestä näkökulmasta että hyvinvointialueiden taloustilanteen osalta. Pirkanmaan hyvinvointialue ei kannata koulutuskorvausta koskevien lakien kumoamista.

Tuomisto Kati

Pirkanmaan hyvinvointialue - Mika Kontio, vs. konsernijohtaja